Duiven 6 april 2023

Betreft: verzoek verlenging vergunningstermijn met 5 jaar.

Geacht college van burgemeester en wethouders van de gemeente Duiven,

In 2020/2021 werd steeds duidelijker wat de Regionale Energie Strategie (de RES) voor Duiven en andere gemeenten in onze mooie Liemers zou gaan betekenen. Binnen één zoekgebied zou plek moeten zijn voor grootschalige opwek van zon- en windenergie. Tegelijkertijd groeide ook het besef dat het fijn zou zijn dat niet alleen de lasten maar ook de lusten, de opbrengst van de energieproductie, in lokale handen zou komen.
Zo heeft in 2021 een aantal enthousiaste inwoners het initiatief genomen een Liemerse energiecoöperatie op te gaan richten. Met als wens om met de hulp van inwoners uit de gemeenten Duiven, Westervoort en Zevenaar zelf energieprojecten te realiseren of actief deel te nemen in al lopende projecten.

Daarbij hebben we een voorkeur voor 'mede-eigenaar' omdat je meeste invloed hebt als je zelf financieel participeert. Een ontwikkelaar stapt er vroeg of laat uit, want die wil zijn investering terugverdienen. Dan is het belangrijk dat je dan je inbreng behoudt.
Gelukkig is er in het landelijk beleid (klimaatakkoord), het regionaal beleid (de RES) en in het gemeentelijk beleid (beleidskader wind/zon) vastgelegd dat bij concrete zon/wind-projecten gestreefd wordt naar minimaal 50% lokaal eigendom van de energieproductie.
Vanuit deze gedachte is de coöperatie Energie De Liemers opgericht. Sinds die tijd hebben wij een stormachtige evolutie doorgemaakt.

Wij werden gelijk bij aanvang geconfronteerd met stevige commerciële gesprekspartners in de projectontwikkeling die al sinds langere tijd grondposities in het gebied hadden verkregen, ook in het zoekgebied wind/zon bij InnoFase.

Wij hadden vrij snel in de gaten wanneer wij serieus mee wilden doen met 50% eigenaarschap, dat wij daarvoor middelen en professionele kennis nodig hadden. Deze hadden wij zelf niet in huis maar wij wilden die ook niet commercieel op de markt inkopen. Daarom hebben wij vorig jaar aansluiting gezocht bij de al bestaande naburige energiecoöperatie Rijn en IJssel Energie (REIJE). Deze heeft ruim 800 leden waarvan rond de 100 uit de Liemers. Wij kunnen binnen deze volwassen coöperatie gebruik maken van professionele gesprekspartners met 10 jaar ervaring en gedegen wapenfeiten. Daarnaast kunnen we ook makkelijker financieel investeren en hierover onderhandelen met ontwikkelaars.

Formeel is Energie De Liemers nu ondergebracht bij de coöperatie Rijn en IJssel (REIJE). Wel met behoud van een aparte Liemerse entiteit en wij hebben dat ook bij de Kamer van Koophandel geregistreerd.

Dan nu ons verzoek aan de gemeente Duiven.
Wij zijn een jaar geleden in gesprek gegaan met ontwikkelaar IX Zon die in het zoekgebied bij InnoFase 25 ha zonnepark wil realiseren, onder de werktitel 'Zonnig Duiven".

Beide partijen zijn zich er terdege van bewust dat gehoor moet worden gegeven aan lokaal eigendom en het optimaal faciliteren en compenseren van direct omwonenden, het mogelijk maken van breder lokaal eigenaarschap in Duiven en omgeving, en een goed doordachte wijze van landschappelijke invulling.
Eind 2022 kwam het al tot een intentieovereenkomst tussen beide partijen.
De volgende stap is het sluiten een vergaande samenwerkingsovereenkomst met IX Zon voor de gezamenlijke ontwikkeling van het zonnepark van 25 ha zonne-energie.
Wij hebben in de recente onderhandelingen bedongen dat wij niet alleen later (als de zonnepanelen al zijn gebouwd), maar dit jaar nog 50% eigenaar én ontwikkelaar kunnen worden van Zonnig Duiven. Ook sluiten wij niet uit dat wij op een later moment volledig eigenaar willen worden. Dat is bezegeld met een eerste recht van aankoop.
Als wij dit jaar kunnen instappen met 50% lokaal eigendom met een verdere gezamenlijke ontwikkeling dan profiteren onze leden die willen participeren, aanzienlijk meer dan als wij zouden instappen op een later moment. Het betekent ook dat wij in staat zijn om sneller aan onze participanten uit te keren.
Bovenstaande positie is bekrachtigd door onze Algemene Ledenvergadering. Dat geldt ook voor het onderstaande verzoek.

Indertijd heeft uw college en ook de raad ingestemd met een beleidskader dat uitgaat van een vergunningstermijn voor een zonnepark voor maximaal 25 jaar. Dat was nog voor de Oekraïne oorlog en de enorme prijsstijgingen van grondstoffen, materialen, rente en lonen. Prijsstijgingen die niet alleen gelden voor ontwikkelkosten, maar ook voor de kosten van materialen, beheer en onderhoud.
Op dit moment is er projectfinanciering mogelijk tegen een rentepercentage van ca. 4,5% ten opzicht van 1,3% van twee jaar geleden. De impact hiervan op het projectrendement is enorm.
Tegenover deze vooruitzichten van de kosten staan de verwachtingen ten aanzien van de opbrengsten. Helaas zijn die niet in balans met die van de kosten.
Zo zijn de opbrengsten uit energieproductie het afgelopen jaar wel omhoog gegaan, maar dat is geen blijvende trend. In de economische prognoses voor de (middel)lange termijn wordt weer rekening gehouden met een lagere elektriciteitsprijs, tot het niveau van voor de oorlog of zelfs nog daaronder.
Een andere component van de opbrengst gaat over de subsidie. De bestaande regeling (SDE++) laat al jaren een dalende trend zien. En de verwachting is dat deze daling zich door zal zetten.

Met deze financiële vooruitzichten is het voor ons noodzakelijk dat de exploitatietermijn met 5 jaar wordt verlengd. Alleen dan is er sprake van een verantwoord risicoprofiel en een gezonde business case waardoor wij minimaal 50% van het lokale eigendom kunnen

verwerven en profiteren van ontwikkeling en de energie-opwek. Ook wordt het dan aantrekkelijker om gebruik te maken van de optie op 100% eigendom. Met 5 extra jaren kan de regio 30 jaar lang meeprofiteren van stroom opwek in De Liemers. Met een exploitatietermijn van 30 jaar wordt overigens ook de technische potentie van alle afzonderlijke technische componenten optimaal benut. Dat geldt ook voor de bijbehorende netaansluiting. Tenslotte ontstaat ook de mogelijkheid om als coöperatie te gaan participeren in de Smart Energy Hub InnoFase.

Ons verzoek aan uw college is dan ook om het Beleidskader wind/zon op dit punt aan te passen en hierover een voorstel aan de raad te doen.

Met vriendelijke groet,

Wout Oosterhof
Voorzitter Energie de Liemers en secretaris Rijn en IJssel energie coöperatie